

Medelijden met individueel leed is menselijk, maar een slechte raadgever

Bart Eeckhout is commentator bij De Morgen.

21 mei 2015

LEES LATER

2©THINKSTOCK

Bart Eekhout. ©rv

SHARE

Medelijden met individueel leed is niet meer dan menselijk. Toch is het een slechte raadgever voor wie het algemeen belang dient

Een lijst waarin al het medische leed gerangschikt staat volgens de hoogdringendheid om dat leed te lenigen. Het klinkt als een absurde opgave die het Federaal Kenniscentrum voor Gezondheidszorg zichzelf gesteld heeft. Toch is het een nuttige en noodzakelijke opdracht.

Bovenal kan dit initiatief hopelijk het debat op gang brengen over wat misschien wel de meest dringende en minst besproken bio-ethische kwestie van het moment is: de spanning tussen de duurder wordende technologische vooruitgang in de geneeskunde en de budgettaire beperkingen in de gezondheidszorg. Scherper gesteld gaat het hier om de grenzen van de solidariteit.

Medelijden met individueel leed is niet meer dan menselijk. Toch is het een slechte raadgever voor wie het algemeen belang dient. Iedereen die fysiek of

psychisch lijdt, verdient ons medelijden, maar het is ondoenbaar om de heling van al dat lijden door de gemeenschap te laten betalen. Nu al neemt terugbetaling van gezondheidszorg een zeer ruim en groeiend deel in van wat de staat met ons belastinggeld doet. Die solidariteit stoot op haar limieten. Het geldt dat de overheid terugbetaalt aan medische zorgen kan ze, om maar iets te noemen, niet besteden aan gehandicaptenzorg of kinderopvang.

Die kwestie wordt des te dringender nu innovatieve technologie nieuwe medicijnen en therapieën peperduur maakt. Het is daarom goed dat het Federaal Kenniscentrum probeert in kaart te brengen welke van die vernieuwingen precies aan welke maatschappelijke nood beantwoorden.

Daarmee zijn we er nog niet. Ook met zo'n lijst blijft de vraag naar de (on)betaalbaarheid van nieuwe en vaak noodzakelijke medische technologie overeind. Alleen een inspanning van alle betrokkenen kan hier een uitweg bieden. Aan de ene kant zullen de aanbieders, de farmasector, een inspanning moeten leveren. De monopolievorming die voortkomt uit patentrechten leidt in sommige gevallen tot buitensporige en onzindelijke winsten op kap van de gemeenschap. Winst mag, maar waar dat monopolie misbruikt wordt, moet de overheid het durven op te breken.

Anderzijds moet dit toekomstbeeld van nieuwe en efficiënte maar dure medicijnen voor ons de motivatie bij uitstek bieden om de kosten van de bestaande ziekteverzekering zoveel mogelijk te matigen. Die rationalisering moet er niet komen omwille van de lust van het besparen en het treffen van zwakkeren. Ze moet er komen om de collectieve ziekteverzekering overeind te houden.